

MONUMENTA RITUALIA HUNGARICA I.

Missale Strigoniense 1484

*Id est Missale secundum almae ecclesiae Strigoniensis,
impressum Nurembergae apud Anthonium Koburger,
anno Domini MCCCCLXXXIII (RMK III 7)*

- DÉRI BALÁZS (kiad.)
- Argumentum Kiadó, Budapest 2009
- (Monumenta Ritualia Hungarica I – Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum XVI)
- Keményfedelű, cérnafűzött
- 68 (bevezető) + 659 (szöveg) + 71 (mutatók) oldal
- 7 színes illusztráció
- ISBN 978-963-446-517-1
- Ára: 6800 Ft



Esztergom, és általa a magyar egyház a középkorban a frank-római hagyományba tökéletesen illeszkedő, egyszersmind azonban tudatosan egyénített szertartásrendet mondhatott magáénak. Kötetünk az esztergomi rítusú miseliturgia megszilárdult, XV-XVI. századi alakját rögzítő, első nyomtatott misekönyv teljes szövegének normatív, kritikai kiadása. A főszöveg a filológiai pontosság és az áttekinthetőség, kezelhetőség szempontjait egyesíti: egyszerre kíván megfelelni a liturgiában és a latin nyelvben kevésbé jártas tanuló és a szakember elvárásainak. Helyesírása ezért egységesített, de megőrzi a középkori központjeleket is mint a nyelvi és talán a zenei tagolás emlékeit, oldalképét pedig világosan elkülönülő fejezet- és tételcímek, valamint kurzivált rubrikák tagolják. A terjedelmes anyagban való tájékozódást fejlecezés és az eredeti oldalszámok kiemelése segíti.

A bevezető tanulmány számot ad a sorozat egészének célkitűzéséről, előzményeiről, módszeréről és terveiről, majd a forrás tágabb kontextusát megvilágító fejezetek következnek az esztergomi rítusról, a liturgikus könyvek kinyomtatásának magyarországi háttéréről, jelentőségéről és módjáról. A tanulmányt az elmaradhatatlan könyvészeti leírás, a kiadás elveit bemutató fejezet és gazdag bibliográfia zárja. A főszöveg után kritikai apparátus következik (benne a miseördő forrásunkból hiányzó kezdetének pótlásával az ún. Pálóczi-misszále szerint) részletes tartalomjegyzékkel. A függelék különlegessége, hogy a hagyományos latin misekönyv minden egyes szövegét magába foglaló és földolgozó indexet tartalmaz, amelyben a tételtípusok szövegkezdet, liturgikus használat és bibliai hely alapján is kereshetők. Valószínűleg ez a miseliturgia szöveganyagáról valaha készült, mindeddig legteljesebb ilyen összeállítás.

Missale Strigoniense 1484

The present volume is a critical edition of the 1484 Missal of Esztergom, the most prestigious archiepiscopal see of Hungary. The printing of the *Missale Strigoniense 1484* took place in the 26th year of King Matthias' reign, and was finished on 31 August 1484, in Nuremberg, at Anton Koburger's workshop. The manuscript of which the 1484 Missal could well be a textually faithful copy must have been a representative book of the Esztergom Use. Thus the present edition of an incunabulum of great significance in itself, could also become the foundation of comparative studies; all the differences in the other—both anterior and posterior—sources will be measured against this volume.

The basis for the present edition is the copy Inc. 177 of the 1484 Missal from the Collection of Early Books (*Régi Nyomtatványok Tára*) of the National Széchényi Library (Budapest).

The *Missale Strigoniense 1484* is edited and introduced by Balázs Déri, head of the Latin Department of the Faculty of Humanities of Loránd Eötvös University (Budapest), classical and medieval Latin philologist and musicologist.